SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:1247

av Erik Ottoson (M)

Jakt som förvaltningsmetod för vilt och tider för allmän jakt

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringens beslut om förändrade tider för allmän jakt ska ta sin utgångspunkt i biologiska och ekologiska hänsyn samt att viltarter som kan förvaltas genom jakt ska förvaltas genom i första hand allmän jakttid, i andra hand licensjakt, i tredje hand skyddsjakt samt i fjärde hand genom förbud mot jakt, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör justera sitt beslut om tider för allmän jakt för att samtliga viltslag som kan förvaltas genom jakt ska förvaltas genom jakt samt att jakttiderna för varje viltslag ska vara så långa som är möjligt utifrån biologiska och ekologiska hänsyn, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

Motivering

Svensk jaktlagstiftning har vuxit fram ur en mångtusenårig tradition och har en stark förankring i samhället. Kombinationen av etik och aktiv viltförvaltning har gett Sverige en jaktmodell att värna. För att utveckla den behöver regeringen förstå dess bärande principer och förvalta dem långsiktigt. En väl fungerande ordning kan också förbättras.

Principen bör vara att jakt används för de arter som kan förvaltas på det sättet. Det gör viltets värde tydligt och stärker drivkraften att vårda stammarna över tid. Älgförvaltningen visar detta: jägarna står för ett långsiktigt perspektiv även när andra intressen vill minska stammen kraftigt.

Förutsättningen för jägarkåren att ta långsiktigt ansvar för förvaltningen av vilt inskränks idag i flera delar av regelverk och begränsningar i när och hur jakt är tillåten. Svenska jaktlagstiftningen vilar samtidigt på ett ömsesidigt förtroende mellan lagstiftaren och jägarkåren där många frågor kan hanteras ändamålsenligt utan lagstiftning på området. Denna princip bör ges fullt utslag i hur jakttider och regelverken utformas. Utgångspunkten för när jakt tillåts bör därför vara att för bestånd av vilt som kan jagas genom allmän jakt under tid av året ska detta vara tillåtet. För att bedöma detta bör man främst utgå från beståndens nuvarande antal och livskraft samt förutsättningar för reproduktion i syfte att bevara stammen långsiktigt på en rimlig nivå. I vissa fall kan det därför finnas skäl att begränsa jakten så som exempelvis idag görs på älg, björn, lo, kronvilt m.fl. som jagas genom licensjakt. Det är ett bra andrahandsalternativ när allmän jakttid leder till en för långtgående jakt eller riskerar snedvrida en viltstams sammansättning allt för mycket.

Skyddsjakt har under senare år blivit en allt vanligare åtgärd för att reglera viltstammar såväl nationellt som lokalt. Det bör ses som ett misslyckande att dessa viltstammar inte kunnat regleras med någon av de övriga två möjligheterna till jakt. Skyddsjakt bör endast bli aktuellt när det inte varit möjligt att lösa problem som uppstår på grund av vilda djur med varken allmän jakttid eller licensjakt. I stället används idag skyddsjakt slentrianmässigt som nära nog en generell jaktform snarare än som det undantag det bör vara. Exempelvis finns regler om skyddsjakt på enskilds initiativ som är så generella så att de i stället bör leda till allmän jakttid, exempelvis årsunge av räv som får fällas om det behövs för viltvården. Även vissa enskilda skyddsjaktsbeslut som det på dovhjort i Södermanlands län är så långtgående och omfattande att man bör överväga om det i stället bör finnas med som särskilda bestämmelser för vissa län i den ordinarie jakttabellen. Det skulle därtill ge en mer enhetlig bedömning över vilka åtgärder som är påkallade utifrån en viss situation där länsstyrelserna idag kan göra olika bedömningar.

Erik Ottoson (M)